

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7Co/34/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119202913
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Breza
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8119202913.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Branislava Brezu a sudcov JUDr. Martina Filakovského a JUDr. Anny Kovaľovej v právnej veci žalobkyne L. Er?..I., nar. XX.XX.XXXX, bývajúcej v H. U.- U. H., na ulici R. č. XXX/XX, právne zastúpenej JUDr. Branislavom Kahancom, advokátom, so sídlom v Prešove, na ulici Vajanského č. 33 proti žalovaným v 1. rade Mgr. K. A., nar. XX.XX.XXXX, bývajúcej v T., na ulici L. č. X a v 2. rade L. A., nar. XX.XX.XXXX, bývajúcemu v T., na ulici L. č.6, právne zastúpeným Mgr. Otom Salokym, advokátom, so sídlom v Prešove, na ulici Hlavnej č. 94, o určenie vlastníckeho práva a vzájomnej žalobe o vypratanie nehnuteľnosti, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 03.03.2022 č.k. 10C/7/2019-289 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok s výnimkou výroku o zastavení konania o vzájomnej žalobe.

Žalovaným sa priznáva náhrada trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Prvoinštančný súd napadnutým rozsudkom žalobu zamietol a konanie o vzájomnej žalobe zastavil. Žalovaným priznal vo vzťahu k žalobkyni nárok na 100% náhradu trov konania.

2. Vykonaným dokazovaním mal za preukázanú skutočnosť, podľa ktorej žalobkyňa je vedená na LV č. XXXX k.ú. T. ako výlučná vlastníčka parciel č. XXXX/X- orná pôda o výmere 425 m², č. XXXX/XXX- zastavané plochy a nádvoria o výmere 81 m² a stavby súpisné číslo XXXX postavené na parcele č. XXXX/XXX, ktoré nadobudla od svojej matky Y. E. na základe darovacej zmluvy so zriadením vecného bremena zo dňa 12.08.2004.

3. Žalovaní v 1. a 2. rade sú zapísaní na LV č. XXXX k.ú. T. ako podieloví spoluvlastníci parciel č. XXXX/XX- zastavané plochy a nádvoria o výmere 134 m², č. XXXX/XXX- orná pôda o výmere 346 m² a rodinného domu súpisné číslo XXXX postaveného na parcele č. XXXX/XX. Žalovaná v 1. rade tieto nehnuteľnosti získala titulom dedenia po matke, kedy sa stala spoluvlastníčkou so svojim otcom U. U.. Žalovaný v 2. rade spoluvlastnícky podiel U. U. nadobudol darovacou zmluvou, vklad ktorej bol povolený dňa 06.10.2021.

4. Predmetom konania je nárok žalobkyne na určenie vlastníckeho práva, ktorý je potrebné posúdiť s prihliadnutím na ust. § 137 písm. c) CSP, podľa ktorého žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem s poukazom na ust. § 123 a nasl. Občianskeho zákonníka.

5. Pokiaľ žalobkyňa tvrdí, že k vstupu do oprávnenej držby došlo už v roku 1977 tým, že si právny predchodcovia žalovaných postavili oplotenie a určili tak vlastnícku hranicu medzi nehnuteľnosťami, v

tejto súvislosti sa poukázalo na to, že Občiansky zákonník platný a účinný v čase od 01.04.1964 do 31.03.1983 inštitút vydržania vôbec neupravoval a teda k vydržaniu za účinnosti Občianskeho zákonníka platného a účinného v čase tvrdeného vstupu do držby a v čase výstavby oporného múrika a oplatenia žalovanou stranou v roku 1977 dôjsť nemohlo a ani nedošlo pretože pôvodne žalovaný v 2. rade U. U. logicky a presvedčivo odôvodnil prečo v roku 1977 bol postavený oporný múrik a oplatenie medzi spornými pozemkami.

6. Ak žalobkyňa poukazuje na rozsudok Okresného súdu T. zo dňa 06.12.1984, kde je uvedený bod C ako hraničný bod nielen medzi pozemkami žalobkyne a žalovaných, ale aj s pozemkom susediacim s pozemkom žalovaných, zákon č. 131/1982 Zb. účinný od 01.04. 1983 síce opätovne zaviedol do právneho poriadku inštitút vydržania, pričom podľa ust. § 135a tohto zákona platného a účinného do 31.12.1991, vlastníkom veci, ktorá môže byť predmetom osobného vlastníctva sa stane občan, ktorý má nepretržite v držbe (§ 132 a ods. 1 Občianskeho zákonníka) hnutelnú vec 3 roky a nehnuteľnú vec 10 rokov.

7. Podľa ust. § 135 a ods. 2 ak ide o pozemok alebo o jeho časť, ktorý má občan nepretržite v držbe (§132 a ods. 1) 10 rokov a ku ktorému by sa inak mohlo zriadiť právo osobného užívania (§ 199 ods. 1) nadobúda vlastníctvo k pozemku alebo jeho časti štát. Občan nadobúda právo, aby sa s ním uzavrela dohoda v osobnom užívaní pozemku v rozsahu uvedenom v § 200.

8. Zo znenia tohto zákona vyplýva, že v čase od 01.04.1983 do 31.12.1991, teda aj v čase vydania rozhodnutia vo veci 8C/2206/83, keďže sa jednalo o pozemok ku ktorému bolo zriadené právo osobného užívania, nebolo možné získať vlastníctvo nepretržitou držbou, nakoľko vlastníctvo mohol nadobudnúť iba štát, čo jednoznačne vyplýva tiež z rozhodnutia vo veci 8C/2206/83 a teda všetky skutkové a právne závery z tohto rozsudku, aj znalecké dokazovanie, nesmerovali a ani nemohli smerovať logicky k prípadným otázkam vlastníckych hraníc, ale len hraníc užívacích. Znalecký posudok a situačný náčrt, ktoré ani neboli premietnuté do katastrálnej mapy, nemohli založiť tvrdenia a skutočnosti o vstupe do držby tvrdenej žalobkyňou, lebo žalobkyňa v tom čase len pozemok užívala. Navyše rozsudok zo dňa 19.12.1984 vo veci 8C/2206/83 riešil iba spornosť užívacej hranice medzi právnou predchodkyňou žalobkyne a jej bezprostrednými susedmi, teda hranicu kolmo na hranicu pozemkov medzi právnou predchodkyňou žalobkyne a žalovaných. V rozsudku sa cituje, že v tomto spore žalobcovia manželia K. sú osobnými užívateľmi parciel v celkovej výmere 499 m² a právna predchodkyňa žalobkyne vo výmere 506 m².

9. Z rozsudku však plynie tiež záver, že ako v tomto spore žalobcovia, tak aj žalovaná užívajú plochy, ktoré vlastnícky patria Československému štátu, pričom im nevzniklo právo osobného užívania k týmto plochám a v situačnom nákrese je táto plocha vyčlenená. Nie je však z výroku rozsudku zrejmé, v akej prevyšujúcej časti bol návrh zamietnutý. Ak rozsudok určuje bod C, o ktorom tvrdí aj žalobkyňa, kde bol postavený betónový múrik, ako bod správny, nie je možné zistiť zo znaleckého posudku, ani zo situačného náčrtu, na základe akých skutočností sa k tomuto bodu dospelo, pričom iné mapové operáty k znaleckému posudku pripojené neboli. Je preto možné sa domnievať, že znalecky posudok vypracovaný v tejto veci vychádzal zo skutočností, že betónový múrik, ktorý je postavený medzi spornými parcelami, postavil v roku 1977 právny predchodca žalovaných a je postavený na vlastníckej hranici. Podľa poľných náčrtov a katastrálnej mapy však hranice mali prebiehať medzi pozemkami plynulo bez potreby väčších zásahov.

10. Na obhliadke na mieste samom bolo zistené, že betónový plot v roku 1977 bol postavený ako súčasť oporného múrika, keďže medzi spornými pozemkami sa zvažuje terén od žalovaných smerom k žalobkyne a v podstate novozriadený plot, ktorý si žalovaní postavili, je oproti ich pozemku situovaný tak, že v podstate nie je možné túto nehnuteľnosť využívať prakticky na poľnohospodárske a iné účely. To je vysvetlenie pre postavenie plota medzi spornými pozemkami v roku 1977, keďže takto to aj vyplývalo z reliéfu terénu.

11. V čase tvrdeného vstupu do držby v roku 1977 ani v roku 1984 nebolo možné, aby žalobkyňa resp. právna predchodkyňa nadobudla nehnuteľnosť vydržaním, keďže iba užívali predmetný pozemok a jeho vlastníckymi neboli.

12. Po 01.01.1992 sa právo osobného užívania ex lege transformovalo na právo vlastnícke a preto bolo úlohou súdu preskúmať v nadväznosti na tvrdenia žalobkyne, či po tomto dátume mohlo dôjsť k oprávnenému vstupu právnej predchodkyne a žalobkyne do držby. Po tomto dátume však nedošlo k žiadnej takej právnej skutočnosti, ktorá by zakladala titul pre vstup do držby, pričom je zrejmé, že ak na základe právnej úpravy účinnej do 31.12.1991 vznikalo právo osobného užívania pozemku na základe rozhodnutia o pridelení pozemku a dohody o zriadení práva osobného užívania pozemku, ku ktorej bola nevyhnutná registrácia štátnym notárstvom, pričom na rozdiel od zmluvných prevodov, kde sa až na zákonom stanovené minimálne výnimky uplatňuje jednoznačná zásada, podľa ktorej nikto nemôže previesť na iného viac práv než má sám, bol pri vzniku osobného užívania zvolený pridelovací princíp, ktorý vyžadoval právoplatné a vykonateľné rozhodnutie správneho orgánu o pridelení pozemku. Rozhodnutia o pridelení pozemkov boli rozhodnutiami orgánov štátnej správy vydanými v správnom konaní, pričom pre rozhodnutie o pridelení pozemku do osobného užívania platí predpoklad ich správnosti dokiaľ neboli zrušené alebo zmenené. Tieto rozhodnutia ani voči právnej predchodkyňe žalobkyne ani voči žalovaným zmenené neboli. Z tohto dôvodu je teda potrebné rešpektovať výmery uvedené v dohodách o zriadení práv osobného užívania pozemku ako u právnej predchodkyne žalobkyne tak aj u právnych predchodcov žalovaných s tým, že výmera právnej predchodkyne žalobkyne podľa rozhodnutia o pridelení pozemku bola 506 m² a u právnych predchodcov žalovaných 500 m².

13. Na to, aby právna predchodkyňa žalobkyne vstúpila do držby nehnuteľnosti, bolo potrebné pre nadobudnutie vlastníctva vydržaním splniť ďalšie predpoklady, ktorými sú predovšetkým oprávnenosť držby a uplynutie zákonom stanovenej doby držby. Podľa právnej teórie držiteľom je ten, kto s vecou nakladá ako s vlastnou, pričom samotná držba nie je právny, ale faktický stav. Najvýznamnejším predpokladom držby je naplnenie subjektívnej stránky držiteľa, ktorá je založená na presvedčení držiteľa, že mu vec patrí a preto s touto nakladá ako s vecou vlastnou. Dobrá viera držiteľa sa však musí vzťahovať aj na objektívne okolnosti a nemôže vychádzať len z posúdenia subjektívnych predstáv držiteľa. Dobrá viera sa musí vzťahovať aj na objektívne okolnosti, za ktorých vôbec mohlo vecné právo vzniknúť, teda aj k právnomu dôvodu (titulu), ktorý by mohol mať za následok vznik práva. Titul nadobudnutia držby tu síce nemusí byť, držiteľ však musí byť so zreteľom na všetky okolnosti v dobrej viere, že jeho držba sa o taký titul opiera. Otázka dobrej viery sa musí posúdiť aj z hľadiska objektívneho, teda podľa toho, či držiteľ pri normálnej opatrnosti, ktorú možno od neho požadovať, nemal a nemohol mať pochybnosti, že mu právo patrí. Posudzovanie dobrej viery je potrebné uskutočniť objektívne, čo znamená, že treba hodnotiť aj to, či držiteľ zachoval bežnú opatrnosť, ktorú je možné od neho vzhľadom na dané okolnosti očakávať, aby sa presvedčil, že faktické ovládanie veci mu právom patrí.

14. Z geometrického plánu R. F. zo dňa 16.05.2018 je teda oproti náčrtom a katastrálnej mape zjavné, že by nemalo dôjsť k takému posunu, ktorý by znamenal, že žalobkyňa namiesto pozemku, ktorý by jej mal vlastnícky patriť vo výmere 506 m², užíva a nárokuje si vlastnícky pozemok o výmere 551 m², pričom časť 16 m² predstavuje sporná plocha. Ak teda právna predchodkyňa žalobkyne mala nadobudnúť nehnuteľnosť aj preto, že právni predchodcovia žalovaných si zriadili betónový múrik, ktorým spevnili svah medzi vzájomnými pozemkami, nebolo preukázané, aby sa právni predchodcovia žalovaných vzdali svojho vlastníckeho práva alebo uskutočnili nejaký právny úkon, z ktorého by mohla právna predchodkyňa žalobkyne a žalobkyňa odvádzať, že sú vlastníkmi aj tej výmery, ktorá im podľa platných katastrálnych máp vlastnícky nepatrí.

15. Súd prvej inštancie preto žalobu žalobkyne zamietol. Zároveň podľa ust. § 144 a § 145 CSP v dôsledku späťvzatia vzájomnej žaloby v tejto časti konanie zastavil.

16. Výrok o trovách odôvodnil ust. § 255 a § 262 CSP.

17. Proti tomuto rozsudku, s výnimkou výroku o zastavaní konania o vzájomnej žalobe, podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobkyňa. Navrhla rozsudok v napadnutom rozsahu zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie a rozhodnutie. Alternatívne požadovala rozhodnutie zmeniť tak, aby žalobe bolo v celom rozsahu vyhovené. Ako dôvod uviedla, že na základe vykonaných dôkazov sa dospelo k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie vychádza z neprávneho právneho posúdenia veci. Je nepochybné, že dňa 09.07.1973 bola medzi Mestským národným výborom v T.e a Y. F. uzatvorená dohoda o zriadení práva osobného užívania k pozemku č. XXXX/XX pričom táto parcela je totožná s parcelou č. XXXX/X. F. múrik medzi parcelou č. XXXX/X vo vlastníctve žalobkyne a parcelou č. XXXX/XXX vo vlastníctve žalovaných bol postavený právnym predchodcom žalovaných U. U. na

základe oznámenia zo dňa 29.07.1977. Z vyjadrenia Mestského národného výboru v T.e zo dňa 17.08.1977 vyplýva, že oplotenie pozostáva z betónovej podmúrovky a oceľových stĺpov a plechu kombinovaného s oceľovými tyčkami v dĺžke 45m. Oplotenie bude osadené na hranici pozemku s parcelným číslom XXXX/XXX. Proti vykonaniu drobnej stavby v rozsahu uvedenom v ohlásení neboli námietky. O uvedenom boli upovedomovaní susedia a to aj právna predchodkyňa žalobkyne. Ako to vyplýva z predloženého ohlásenia a následného vyjadrenia, právny predchodca žalovaných Viliam U. realizoval na vlastné náklady oplotenie, rešpektujúc vzájomnú hranicu parciel. Podľa odôvodnenia rozsudku pôvodne žalovaný v 2. rade U. U. s manželkou postavili oplotenie v tej viere, že kopírujú skutočné hranice podľa vopred vytýčeného zamerania. Tak ako U. U. s manželkou, ako aj právna predchodkyňa žalobkyne a v neposlednom rade aj samotná žalobkyňa do roku 2015 boli v presvedčení, že zrealizované oplotenie kopíruje vlastnícke hranice medzi pozemkami. To, že oplotenie je postavené na hranici pozemkov vyplýva aj z rozsudku Okresného súdu v T.e zo dňa 20.12.1983 vydané vo veci 8C/2206/83. Právna predchodkyňa žalobkyne aj samotná žalobkyňa boli dobromyseľnými držiteľmi novovytvorenej parcely č. XXXX/XXX v zmysle geometrického plánu vyhotoviteľa GEOPLAN, Ing. M. F., úradne overeného I. úradom T., pričom doba nerušenej držby bola minimálne od roku 1977 do roku 2015. Žalovaní túto časť parcely nikdy neužívali a priebeh vlastníckej hranice bol vymedzený samotným pôvodne žalovaným v 2. rade U. U..

18. Podľa ust. § 130 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak je držiteľ so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný o tom, že mu vec alebo právo patrí, je držiteľom oprávneným. Pri pochybnostiach sa predpokladá, že držba je oprávnená. Právna predchodkyňa žalobkyne bola vlastníčkou parcely č. XXXX/X, jej tvar a rozsah bol vymedzený znaleckým posudkom k spisu 8C/2206/83 a takto bola táto parcela žalobkyňi darovaná. Žalobkyňa parcelu v nezmenenom rozsahu užívala, starala sa o ňu a do roku 2015 nikdy nikto rozsah vlastníckeho práva nenamietal ani žiadnym iným spôsobom nerozporoval. S týmito skutočnosťami, ako ani s uplynutím 10 ročnej vydržacej doby, sa súd prvej inštancie žiadnym spôsobom nevyporiadal.

19. Žalovaní navrhli rozsudok v napadnutej časti ako vecne správny potvrdiť.

20. Odvolací súd v zmysle zásad ust. § 379, § 380 a § 381 CSP preskúmal rozsudok v jeho napadnutej časti spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie žalobkyne nie je opodstatnené.

21. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

22. Len na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku je potrebné poukázať na skutočnosť, podľa ktorej možnosť vydržania je právne upravená v ust. § 134 Občianskeho zákonníka. Vychádzajúc z tohto ustanovenia vydržanie vlastníckeho práva je jeho nadobudnutie v dôsledku kvalifikovanej držby veci vykonávanej po zákonom stanovenú dobu. Funkciou vydržania je umožniť nadobudnutie vlastníctva držiteľovi, ktorý vec dlhodobo ovláda v dobrej viere, že je vlastníkom, pričom táto dobrá viera je podľa platnej úpravy daná so zreteľom na všetky okolnosti. Vydržanie tak hojí najmä vady alebo nedostatok nadobúdacieho titulu. V prípade, že zmluva je neplatná pre vadu, o ktorej nemohol nadobúdateľ pri zachovaní obvyklej opatrnosti vedieť alebo ak tu výnimočne titul vôbec nie je a nadobúdateľ je zreteľ na všetky okolnosti dobromyseľný, že tu titul je, stane sa nadobúdateľ veci jej oprávneným držiteľom a pri splnení ďalších podmienok ju vydrží. Účelom vydržania je uviesť do súladu dlhodobý faktický stav so stavom právnym. Okrem spôsobilého predmetu vydržania a spôsobilého subjektu vydržania základnými predpokladmi vydržania sú oprávnená držba a nepretržitosť tejto oprávnenej držby počas celej zákonom stanovenej doby. V zmysle ust. § 129 ods. 1 a § 130 ods. 1 Občianskeho zákonníka oprávneným držiteľom je ten, kto nakladá s vecou ako vlastnou a je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný o tom, že mu vec patrí.

23. Držba je faktický stav, pri ktorom má držiteľ vec vo svojej moci, užíva ju a požíva plody a úžitky z nej, disponuje ňou, prípadne vykonáva činnosť, ktorá pripúšťa trvalý alebo opätovný výkon. Tvrdenie držiteľa, že mu vec patrí a že s ňou nakladá ako s vlastnou, musí byť podložené konkrétnymi okolnosťami, z ktorých možno usúdiť, že toto presvedčenie držiteľa bolo po celú vydržaciu dobu dôvodné. Oprávneným

je držiteľ, ktorý je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný o tom, že mu vec alebo právo patrí. Neoprávneným je teda držiteľ, ktorý so zreteľom na všetky okolnosti nie je (nemôže byť) dobromyseľný o tom, že mu vec alebo právo patrí. Dobromyseľnosť držby zaniká v momente, keď sa držiteľ oboznámil so skutočnosťami, ktoré objektívne boli spôsobilé vyvolať pochybnosti o tom, že mu vec patrí.

24. Vydržanie patrí ku všeobecným originálnym spôsobom nadobudnutia vlastníckeho práva a pojmovo predstavuje nadobudnutie vlastníckeho práva v dôsledku kvalifikovanej dlhodobej držby oprávnenou osobou, ktorá nie je vlastníkom. Podmienkou vydržania je oprávnená držba spôsobilej veci trvajúca po zákonom stanovenú vydržaciú dobu. Podľa konštantnej judikatúry oprávnená držba predpokladá, že držiteľ je v dobrej viere, že mu vec alebo právo patrí a že je v tejto dobrej viere so zreteľom ku všetkým okolnostiam. Uvedené podmienky musia byť splnené súčasne. Dobrá viera spočíva v presvedčení držiteľa, že je vlastníkom veci, ktorú drží, alebo subjektom práva, ktoré vykonáva, prípadne, že sú dané právne skutočnosti, ktoré majú za následok vznik vykonávaného práva. Dobrá viera je vnútorný, psychický stav držiteľa. Zo zákona vyplýva, že nestačí prostá subjektívna dobrá viera. Oprávnený držiteľ musí byť v dobrej viere so zreteľom ku všetkým okolnostiam. Dobrá viera držiteľa sa musí vzťahovať aj na okolnosti, za ktorých vôbec mohlo vecné právo vzniknúť, teda aj na právny dôvod (titul), ktorý by mohol mať za následok vznik toho práva, vydržanie ktorého sa tvrdí. Dobromyseľnosť oprávneného držiteľa musí byť daná už pri vzniku držby a potom po celý priebeh vydržacej doby.

25. Držba teda predstavuje faktické panstvo nad vecou, naproti tomu vlastníctvo je definované ako právne panstvo nad vecou.

26. V prejednávanej veci len skutočnosť, že právny predchodca žalovaných U. U. vybudoval oporný múrik s oplotením nie na hranici parciel č. XXXX/X vo vlastníctve žalobkyne a č. XXXX/XXX vo vlastníctve žalovaných, ale vo vnútri parcely č. XXXX/XXX neznamena, že postavením tohto oplotenia sa zriekol vlastníckeho práva k časti nehnuteľnosti označenej ako parcela č. XXXX/XXX, ktorej podľa geometrického plánu vyhotoveného dňa 16.05.2018 zodpovedá novovytvorená parcela č. XXXX/XXX. Na strane druhej len vybudovanie betónového múrika s oplotením na nehnuteľnosti vo vlastníctve žalovaných nemohlo vyvolať u právnej predchodkyne žalobkyne a ani u samotnej žalobkyne presvedčenie o tom, že táto časť pozemku im vlastníckym právom patrí. Na vyvolanie takéhoto presvedčenia musel existovať právny dôvod, hoci aj domnelý, svedčiaci o poctivosti nadobudnutia.

27. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na nález Ústavného súdu SR zo dňa 14.11.2018 vydaný vo veci II. ÚS/484/2015, podľa ktorého pri poskytovaní súdnej ochrany v súvislosti s nadobúdaním vlastníckeho práva vydržaním treba za podstatu a zmysel základného práva na ochranu vlastníctva podľa článku 20 ods. 1 Ústavy SR a článku 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, základného práva na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR a článku 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd považovať taký výklad ustanovenia § 134 Občianskeho zákonníka, ktorý podporuje zákonnú intenciu uviesť do súladu dlhodobý faktický stav nepretržitej držby oprávneným držiteľom (ktorý je po stanovenú dobu objektívne presvedčený o svojom domnelom vlastníckom práve) so stavom vlastníckym. A contrario, výklad, ktorý túto možnosť vyučuje, resp. ju obmedzuje podstatným spôsobom, nemôže byť považovaný za ústavne konformný. Pri ústavne konformnom výklade dobromyseľnosti držby treba skúmať, či držiteľ objektívne mohol byť presvedčený o tom, že držanú vec poctivým spôsobom nadobudol. Nemôže byť teda rozhodujúce, že pritom nesplnil zákonné podmienky. Za poctivý spôsob nadobudnutia veci treba považovať také nadobudnutie, ktoré je v súlade s dobrými mravmi. Spravidla je preto rozhodujúce že držiteľ za držanú vec zaplatil dohodnutú sumu, prípadne poskytol iné dohodnuté plnenie, alebo preukázateľne išlo o dar ako bezodplatné plnenie.

28. Geometrickým plánom novovytvorenú parcelu č. XXXX/XXX nadobudli na základe dohody o zriadení práva osobného užívania a právoplatného rozhodnutia o pridelení pozemku do osobného užívania právni predchodcovia žalovaných U. U. a jeho manželka Y.. V priebehu konania nebolo ničím právne významným preukázané, aby došlo k zmene rozhodnutia o pridelení pozemku do osobného užívania v prospech právnych predchodcov žalovaných a rovnako nebolo preukázané, aby po transformácii práva osobného užívania na právo vlastnícke, existoval právny dôvod umožňujúci vyvolať u žalobkyne resp. jej právnej predchodkyne presvedčenie o tom, že im sporná nehnuteľnosť patrí.

29. Dôkazom opaku nie je ani konanie vedené na Okresnom súde T. pod sp. zn. 8C/2206/83. Právny predchodcovia žalovaných neboli účastníkmi tohto konania a preto akékoľvek rozhodnutie v tomto konaní vydané ich nemohlo zaväzovať. V tom čase totiž platilo ust. § 159 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre účastníkov a pre všetky orgány; ak je ním rozhodnuté o osobnom stave, je záväzný pre každého.

30. Napriek vyššie uvedenému z odôvodnenia rozsudku Okresného súdu T. zo dňa 19.12.1984 č.k. 8C/2206/83-27 vyplýva závažná skutočnosť vylučujúca dobromyseľnosť právnej predchodkyne žalobkyne. Podľa výsledkov dokazovania vykonaného vo veci 8C/2206/83 Okresného súdu T. totiž účastníci konania, teda aj právna predchodkyňa žalobkyne, užívali aj plochu, ktorá vlastníckym právom patrila Československému štátu, pričom k týmto plochám im právo osobného užívania nevzniklo. Po takomto konštatovaní právna predchodkyňa žalobkyne už musela mať dôvodné pochybnosti o rozsahu ňou užívaných nehnuteľností. Nič pritom nebránilo právnej predchodkyňi žalobkyne zamerať si nehnuteľnosť, ku ktorej jej bolo zriadené právo osobného užívania a zistiť, či nehnuteľnosť užíva v rozsahu, v akom jej bola pridelená. Ak tak neurobila nepostupovala s obvyklou mierou opatrnosti, ktorú bolo možné so zreteľom na okolnosti prípadu od každého požadovať.

31. Keďže zo strany žalobkyne nebol preukázaný právny dôvod, hoci aj putatívny, ktorý u žalobkyne resp. jej právnej predchodkyne mohol vyvolať, vzhľadom na všetky okolnosti prípadu, presvedčenie o tom, že im vlastníckym právom patrí i časť nehnuteľnosti, ku ktorej sú v súčasnosti ako vlastníci zapísaní žalovaní, súd prvej inštancie správne postupoval ak žalobu zamietol.

32. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 387 CSP rozsudok v jeho napadnutej časti ako vecne správne potvrdil.

33. Zároveň žalovaným, ktorí mali v odvolacom konaní plný úspech, bola priznaná náhrada trov odvolacieho konania v rozsahu 100% v súlade s ust. § 396 ods. 1 v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP s tým, že o výške týchto trov rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 1, ods. 2 CSP).

34. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).